

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Fond 83

ERNITS, VILLEM

Inventariniimistu

1871-1982

Sissejuhatus

Ernits, Villem Joosepi p. (16. juuli 1891-10. mai 1982), keeleteadlane, Tartu ülikooli õppejõud

Villem Ernits sündis Tartumaal Pala vallas väikepõllumehe pojana. Lõpetanud 1911. aastal hiilgavalt Tartu Aleksandri Gümnaasiumi, astus ta Tartu ülikooli õppima esialgu ajalugu, hiljem slaavi filoloogiat. V. Ernits toetas eestikeelse ülikooli loomist, oli üks *Üliõpilaste Lehe* algatajaid ning selle esimene peatoimetaja. Lõpetanud 1918. a. kandidaadikraadiga ülikooli, asus ta samas tööle slaavi keelte eradotsendina.

1919. a. alates seisis V. Ernits Eesti karskusliikumise eesotsas olles Eesti Karskusliidu esimees ning 1922. a. ülemaailmse karskusliidu volinik Baltimaades.

1926. a. jätkas V. Ernits 1923. a. katkenud pedagoogilist tööd Tartu ülikoolis, oli *Fenno-Ugria* teaduslik sekretär (1927-1930) ja ajakirja *Eesti Hõim* toimetaja (1928-1930).

1930-ndail aastail viibis V. Ernits ülikooli stipendiaadina Varssavis, kus ta luges ka eesti ja soome keele kursust. 1938. a. sai V. Ernitsast jällegi Tartu ülikooli õppejõud, kellena ta töötas kuni 1959. aastani, erikursusi luges hiljemgi. Tartu ülikoolis õpetas V. Ernits vanavene, vene, ukraina, bulgaaria, poola jt slaavi keeli. Ta valdas enam kui 30 keelt. V. Ernits huvitus eriti kultuurikontaktidest, soome-ugri ja slaavi keelte ning rahvaste varasematest suhetest. V. Ernits on tõlkinud ka ilukirjandust (sanskriti, ukraina, mari jt keeltest). Vaimselt erksana võttis ta veel kõrges eas erilise aktiivsusega osa konverentsidest, koosolekutest, väitekirjade kaitsmistest jt kultuuriüritustest.

V. Ernitsa käsikirjaline pärand anti Tartu Ülikooli Raamatukogu käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonda TÜ võõrkeelte kateedri õppejõu Anne Lille ja Kirjandusmuuseumi vahendusel 1982. a. mais ja juunis (tulmed 1982:5 ja 1982:8). 1983. a. saabus fotograaf H. Pardaselt ja Helmi Madissonilt täiendavalt fotosid, üksikuid tulmeid lisandus hiljemgi.

Valdav osa V. Ernitsa käsikirjadest kuulub ajavahemikku 1940-1980; 1920.-1930-ndatest produktiivsetest aastatest on materjale säilinud vähe. V. Ernitsa teaduslike uurimuste hulk ei ole kuigi suur, muuhulgas on säilinud 1932. a. valminud, kuid kaitsmata jäänud doktoridissertatsioon *Die estnischen Sprachelemente im Russischen. I. Einleitung und allgemeine Übersicht*. Rohkem on V. Ernitsa fondis populaarsete artiklite käsikirju, mis peegeldavad ta laialdast ajakirjanduslikku tegevust. Iseloomustamaks V. Ernitsa ideid ja püüdlusi, on talletatud ka ta mustandlikke mistselle, ekstserspte, sõnavõtude kontsepte ning ääremärkuse laadis kirjanekuid, mis sisult kuuluvad väga paljudesse ainevaldadesse.

V. Ernitsa fond korraldati 1983., fotod 1984. a.

Kasutatud: Kaalep, A. Villem Ernits 16.07. 1891-10.05. 1982. Looming 1982, 7, 1006.

SISUKORD

I	Biograafilised materjalid	1
II	Tegevus Tartu ülikoolis, <i>Fenno-Ugria</i> Tartu osakonnas; osavõtt karskusliikumisest	2
III	V. Ernitsa teaduslike tööde ja populaarsete artiklite käsikirjad	2
IV	Kirjavahetus	
	1. V. Ernitsa kirjad	8
	2. Kirjad, kutsed ja auaadressid V. Ernitsale	11
V	V. Ernitsa märkmeid ja väljakirjutusi	21
VI	Trükised, paljundused V. Ernitsa märkmetega	23
VII	Teiste isikute ja asutuste materjale	24
VIII	Fotod	25
IX	Hiljem juurde tulnud materjalid	27

I Biograafilised materjalid

- 1 V. Ernitsa isikutunnistus ja Varssavi ülikooli töötöend.
7. märts 1927-12. jaan. 1939
2 tunnistust 1 fotoga
- 2 1.V. Ernitsa kandidaadidiplomi (10. apr. 1918, Tartu ülikool) tõestatud koopia. 19. veebr. 1946. 2. V. Ernitsa Marksismi-Leninismi Õhtuülikooli lõputunnistus. 1. juuli 1951.
2 l.
- 3 V. Ernitsa Loodusuurijate Seltsi liikmepilet, pensioniraamat, ametiühingupilet ja Tartu linna taastamistööst osavõtja isiklik raamat.
1941-31. dets. 1964
4 piletit
- 4 Villem Ernitsa maavaldusi ja hooneid puudutavad dokumendid; volikirjad, komanderingud jt dokumendid.
20. apr. 1934-25. märts 1947-28. märts 1974
50 l.
Eesti ja vene k.
- 4a 1. Villem Ernitsa kodutalu (endisest Kodavere kihelkonnas asuvast Jõe mõisast eraldatud vakutalu „Joosepi nr. 26“) maade kaart, tabeliga rahalise väärtuse kohta. Kopeerinud F. Jacobson. 1871-21. sept. 1872. 2. Maarja-Magdaleena kihelkonnas asuva Mäkaste mõisa maade kaart, tabeliga rahalise väärtuse kohta. I. d.
Saksa k.
- 5 Ernits, V.
 1. Avalik kiri vennale ja märkmeid ema ning teiste sugulaste kohta.
[1950.-60. a-d]
10 l.
 2. Küsimusleht Pala külanõukogu uuesti Tartu rajooni alla saamise kohta.
Sept. 1966
2 l.
- 6 1. Ernits, Villem
Tartust, ülikoolist ja maailmast. Vestluse helilindilt paberile kirjutatud H. Palamets.
Kserokoopia masinakirjast.
Tartu, 1979. a. kevad
12 l.
 2. Ritsing, Richard
Küsimusi Villem Ernitsale. [Vastusteta].
Tartu, 1973
4 l.

II Tegevus Tartu ülikoolis, Fenno-Ugria Tartu osakonnas; osavõtt karskusliikumisest

- 7 Эрнитс, Виллем
Краткий обзор моей научной и преподавательской деятельности.
А<Черновик.
[1956-1957]
9 л.
- 8 V. Ernitsa aruandeid õppetegevusest Tartu ülikooli ajaloo-keeleteaduskonnas.
1953-1959
5 l.
- 9 V. Ernitsa teateid jt materjale toimuvatest loengutest ning osavõtjate
nimestikke [Tartu ülikoolis].
1953-1961
60 l.
- 9a Fenno-Ugria Tartu osakonna asutamisega seotud kirjad, koosolekuprotokoll,
kodukord, põhikiri.
Masinakirjas V. Ernitsa käsikirjaliste paranduste ja täiendustega.
[Märts 1929]-1929
17 l.
- 9b Ülemaalse karskuskursuse (Tartu, 2.-8. jaan. 1930) loengute programm.
Masinakiri.
Jaan. 1930
1 l.

III V. Ernitsa teaduslike tööde ja populaarsete artiklite käsikirjad

- 10 Ernits, V.
Die estnischen Sprachelemente im Russischen. I. Einleitung und allgemeine
Übersicht. Doktordissertation.
Maschinenschrift mit handschriftl. Bemerkungen.
Tartu, 1932
XXIV, 296 Bl.

Säiliku nr.	Kirje
11	<p>Ernits, V. Die russisch-estnischen Beziehungen als Hintergrund für die sprachlichen Berührungen. Die warägisch-urrussisch-estnischen Berührungen. Die geschichtlichen Berührungen zwischen Esten und Russen. Die gegenwärtigen Berührungen zwischen der estnischen und der russischen Sprache. Maschinenschrift mit handschriftl. Bemerkungen. Tartu, 1934 181 Bl.</p>
12	<p>[Ernits, V.] Zur Chronologie der finnisch-ugrisch-slavisches Beziehungen, mit Berücksichtigung der Urverwandtschaftshypothese. Maschinenschrift mit handschriftl. Bemerkungen. Tartu, 1935 236 Bl.</p>
12a	<p>Ernits, Villem Zur Chronologie der finnisch-ugrisch-slavisches Beziehungen, mit Berücksichtigung der Urverwandtschaftshypothese. Maschinenschrift mit Bemerkungen von V. Ernits und A. Saareste. Tartu, 1935 236 Bl.</p>
13	<p>Ernits, V. Estnische Sprachelemente in grossrussischen und in anderen slavischen Sprachen. I. Einleitung und allgemeine Übersicht. Kap. 1-2. Maschinenschrift mit handschriftl. Bemerkungen. Tartu, 1942 155 Bl.</p>
14	<p>Ernits, V. Estnische Sprachelemente in grossrussischen und in anderen slavischen Sprachen. I. Einleitung und allgemeine Übersicht. Kap. 3. Maschinenschrift mit handschriftl. Bemerkungen. Tartu, 1942 317 Bl.</p>
15	<p>Ernits, V. Estnische Sprachelemente im [grossrussischen] und in anderen slavischen Sprachen. Vorbemerkungen. Maschinenschrift. Tartu, 1942 12 Bl. + 2 Bl. Thesen Deutsch und Estnisch</p>

- 16 1. Эрнитс, В.
 О некоторых индоуральских суффиксах и иных, главным образом, *nominis agenti* в русском и эстонском языках.
 Черновая рукопись.
 [1950. гг]
 26 л.
 Vene k.
2. P. Ariste, K. Bachmanni ja A. Beljakovi retsensioonid V. Ernitsa artiklile
О некоторых индоуральских суффиксах преимущественно в русском и эстонском языках.
 1958
 10 л.
3. Эрнитс, В. И.
 О некоторых индо-уральских суффиксах преимущественно в русском и эстонском языках.– Оттиск статей *Ученые записки ТГ*, 1959, т. 78, с. 211-228.
- 17 Эрнитс, В.
 1. Варианты рукописи *О некоторых индоуральских суффиксах преимущественно в русском и эстонском языках.*
 Машинопись.
 1950 гг. -27. ноября 1957
 22, 17, 24, 28 л.
 2. Доклад *О значении взаимного и контактного исследования говоров русского языка и соседних финно-угорских (уральских) языков.*
 2 машинописных варианта с исправлениями и дополнениями других лиц.
 18 сент. 1959
 20 л.
- 18 Ernits, V.
 Ettekannete teese ja referaate keeleteaduslikel konverentsidel.
 1934-1972
 5, 6, 1, 16, 2, 7 л.
 Poola, vene ja bulgaaria k.
- 19 Эрнитс, В.
 [О происхождении и развитии языка.]
 Черновая рукопись.
 [После 1955 г.]
 9 л.
- 20 Ernits, V.
 1. [Balti keeltest ja nende õpetamise ajaloost.]
 I. d.
 5 л.
 2. [Soome-ugri rahvastest, nende keeltest ja õpetamisest.]
 18 л.
 Leedu k.

Säiliku nr.	Kirje
21	Ernits, V. Eesti keele päritolust ja tema võrdlemine teiste soome-ugri keeltega. Masinakiri ja katkendlik mustandkäsikiri. I. d. 7 l. Poola k.
21a	Ernits, V. Keelte õppimisest ja oskusest. Mustandkäsikiri masinakirjas käsikirjal. täiendustega [1970. a-d?] 28 l.
22	Эрнитс, В. Отзывы к рефератам по этнографии и другим вопросам на конференции. Б. г. 8 л.
23	Ernits, V. Lühikirjutisi ettekannete kohta Emakeele Seltsis; eskimo keelest, mali rahvakunstist, austraalia rahvaluulest. Mustandkäsikirjad. 1957-1961 31 l. L. 26 ja 25 V. Ernitsa kiri Mali Vabariigi kultuuriministrile. Mustand. 25. 07. 1961. Pr. k.
24	Ernits, V. Kirjutisi ja märkmeid seoses <i>Kalevipoja</i> ilmumise 100. aasta juubeliga. 1957-1964 26 l. + märkmed
25	Ernits, V. Kirjutisi ja märkmeid seoses <i>Kalevipoja</i> ilmumise 100. aasta juubeliga. Masina- ja käsikirjas. 1961-1962 45 l. + märkmed Vene, ingl., pr. jt k.
26	Ernits, V. Mälestusi ja andmeid Anna Haavast. 1964-1965 69 l. + märkmed

Säiliku nr.	Kirje
27	Ernits, V. 1. Aino Kallase 90. sünniaastapäeva puhul. Mustandkäsikiri. [1968] 7 l. 2. Mälestusi Aino Kallasest. Mustandkäsikiri. I. d. 10 l. Pd. lõpp.
28	Ernits, V. Eduard Vilde kaasaegsete mälestustes. Mustandkäsikiri ja märkmed. [1966?] 2 l. + märkmed Soome ja eesti k.
29	Ernits, V. Jaan Roos <i>in memoriam</i> . Mustandkäsikiri. [1965] 6 l.
30	Ernits, V. Mõningaid mälestusi Viktor Kingissepast. Mustandkäsikiri. [1963] 7 l.
31	Ernits, V. G. Lurichi mälestused tšehhi spordientusiasti dr. Václav Ružicka ümberjutustuses. Mustandkäsikiri. [1968?] 19 l.
32	Ernits, V. Tšehhoslovakkia-Eesti kokkupuudete lühiülevaade. Mustandkäsikiri. 1959 44 l.
33	Ernits, V. Kirjutisi kolhoosi <i>Võit</i> kohta; küsimusleht Pala külanõukogu liikmetele. Mustandid. 1955-1966 38 l.

Säiliku nr.	Kirje
34	Ernits, V. Lugu nüüdisaegsest Kaval-Hansust. [<i>Vene-Eesti fraseoloogilise sõnaraamatu väljaandmisest.</i>] Mustand. I. d. 7 l. L. 5 autori allkiri: <i>Fraseologus</i> .
35	Ernits, V. 1. Muljeid prantsuse näituselt Moskvas. Mustandkäsikiri. 1961 48 l. 2. Esimene prantsuse kirjanike külaskäik Eestisse. Mustandkäsikiri. 1969 4 l.
36	Ernits, V. 1. Inglise tööstusnäitus Moskvas. Mustandkäsikiri. [1962?] 14 l. 2. К вопросу об информации на американской выставке в Москве. Черновик. Б.г. 5 л.
37	Ernits, V. Poliitilise suunitlusega kunstinäitused Moskvas. Katkendlikke mustandeid teiste näituste kohta. 1961 5 l.
38	Ernits, V. Esimene bulgaaria kunstinäitus Eestis. Mustandkäsikiri. I. d. 2 l. Bulgaaria k.
39	Ernits, V. Grünwaldi lahingu 550. aasta juubelipidustused Poolas. Mustandkäsikiri. [1960] 11 l.

Säiliku nr.	Kirje
40	Ernits, V. Tartu ülikooli suhteid puudutavaid lühikirjutisi. Mustandid. I. d. 12 l. Eesti, soome ja mari k.
41	Ernits, V. Emajõe kysymus Eestissä. Käsikiri. [1970?] 6 l.
42	Ernits, V. Lühikirjutisi loodusloo ja looduskaitse teemal. I. d. 7 l.

IV Kirjavahetus

1. V. Ernitsa kirjad

- 43 Эрнитс, В.
1 письмо администрации американской выставки в Москве.
Черновик.
Б.г.
1 л.
- 44 Ernits, V.
5 kirja Eesti Riiklikule Kirjastusele ja 1 kiri ajaleht *Punalipp* toimetusele.
[1950.-1960. a-d]
11 l.
- 45 Ernits, V.
1. Avaldused ENSV TA Presiidiumile, Keele ja Kirjanduse Instituudile ja ENSV välisministrile.
2. 1 письмо в Саранский научно-исследовательский институт языка, литературы, истории и экономики. Черновик.
6. aug. 1965-6. juuli 1966
8 l.

Säiliku nr.	Kirje
46	Ernits, V. 1 kirjakontsept prof. A. Elkenile Sydney ülikooli. I. d. 5 l. Ingl. k.
47	Ernits, V. 4 postkaarti, 1 telegramm Helga Ivaskile. 25.mai 1950-1. juuni 1950. Leningrad, Tapa 5 l.
48	Ernits, V. 1 kiri T. Kald'ile. 15. okt. 1969. Tartu 1 l.
49	Ernits, V. 4 kirjakontsepti ja 1 telegramm R[obert]. Kreemile 1972 8 l.
50	Ernits, V. 1 kirjakontsept M. Lööperile. I. d. 1 l.
	V. Ernitsa kirjakontsept Mali Vabariigi kultuuriministrile vt. s. 23, l. 25-26.
51	Ernits, V. 1 kirjakontsept ja 1 kiri A. K. Matvejevile. I. d; 6. aug. 1965. Tallinn 6 l. Vene k.
52	Ernits, V. 1 kirjakontsept Aime Partsile. 2. aug. 1962 1 l.
53	Ernits, V. 2 kirja Petrosjanile. Kontseptid. 29. märts 1960-22. jaan. 1961 4 l. Vene k.

Säiliku nr.	Kirje
54	Ernits, V. 1 kiri <i>dr. med.</i> Rein Riitsalule. 29. sept. 1971 1 l.
55	Ernits, V. 1 kiri S. Smirnovile. 24. okt. 1967. [Tartu] 1 l. Vene k.
56	Ernits, V. 5 kirjakontsepti Tartu asutustele. 2. aug. 1955-30. mai 1967 5 l.
57	Ernits, V. 2 kirja, 8 kirjakontsepti ja 1 telegramm Tartu ülikoolile. 21. mai 1932-21. sept. 1963 14 l.
58	Ernits, V. 1 kirjakontsept prof. L. C. Whartonile. 5. veebr. 1947 1 l. Ingl. k.
59	Ernits, V. 1 kirjakontsept prof. André Mazon'ile (?) 5. veebr. 1947. Leningrad 1 l. Pr. k.
60	Ernits, V. 1 kiri ja 1 kirjakontsept Maia Väkratile. 23. apr. 1958-14. juuli 1958. Tartu, Pala 2 l.
61	Ernits, V. 5 kirjakontsepti välismaa teaduslikele asututele, Poola saatkonnale Moskvas ja Ülemaailmsetele Eestlaste Päevadele Torontos. 1958-aug. 1978 13 l. Eesti, poola ja saksa k.

Säiliku nr.	Kirje
62	Ernits, V. 2 kirjakontsepti ja 1 telegramm leedu keele kursuste asjus. 10. märts-15. nov. 1960 3 l. Leedu k.
63	Ernits, V. 2 kirjakontsepti esinemistaotlustega. 30. mai 1965 3 l.
2. Kirjad, kutsed ja auaadressid V. Ernitsale	
64	Académie La Fontaine 1 kiri V. Ernitsale. 30. sept. 1930. Budapest 1 l. Ungari k.
65	Ainelo, E. 1 kiri V. Ernitsale. I. d. 1 l.
66	Akadeemiline Ajaloo Selts 1 kiri V. Ernitsale. 18. veebr. 1933 1 l.
67	A[m]bus, A. 1 kiri V. Ernitsale. I. d. [Tartu] 1 l.
68	Andresen, Nigol 1 kiri V. Ernitsale. Masinakirjas. 13. jaan. 1966. Tallinn 1 l.
69	Ariste, P. 1 kiri V. Ernitsale. I. d. [Tartu] 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
69a	Dravinš, Kārlis 2 piltpostkaarti Villem Ernitsale. 30. dets. 1942-29. dets. 1943. Riia 2 l. Eesti ja läti k.
70	Dresen, Hilda 2 kirja V. Ernitsale. 10. veebr. 1955-2. märts 1957. Tallinn 2 l.
71	<i>Edasi</i> , ajalehe toimetus 2 kirja V. Ernitsale. Masinakirjas. 7. aug.-18. aug. 1964. Tartu 2 l.
72	Eesti Saatkond Berliinis 1 kiri V. Ernitsale. 20. jaan. 1930. Berliin 1 l.
73	Emakeele Selts ENSV TA juures 8 kirja V. Ernitsale. 25. okt. 1949-10. nov. 1970. Tallinn, Tartu 9 l.
74	Ernits, Inge, Minni, Vārdi jt sugulased 8 kirja ja 1 telegramm V. Ernitsale. 22. juuni 1958-12. märts 1973 9 l.
75	Evert, Herman 1 kiri V. Ernitsale. Masinakirjas. 17. juuli 1971 6 l. L. 6 väljavõte H. Everti kirjast V. Millerile. 11. 12. 1970.
76	Галкин, И. 1 письмо В. Эрниту. 13 июня 1958 1 л.

Säiliku nr.	Kirje
77	Gilkauskas, R. 1 kiri V. Ernitsale. 1. märts 1968. Kaunas 1 l. Leedu k.
78	Gopal, S. 1 kiri V. Ernitsale. 19. aug. 1963. Moskva 1 l. Ingl. k.
79	Karpowiczowa, L. 1 kiri V. Ernitsale. Pd. daatum. Varssavi. 1 l. Poola k.
80	Karsklased 1 kiri V. Ernitsale. I. d. 1 l.
81	Kask, A. 1 kiri V. Ernitsale. Masinakirjas. [1958] 1 l.
82	<i>Keel ja Kirjandus</i> , ajakirja toimetus 4 kirja V. Ernitsale. 3. veebr. 1959-19. jaan. 1968 4 l.
83	Keele ja Kirjanduse Instituut 1 kiri V. Ernitsale. Masinakirjas. 3. okt. 1957. Tallinn 1 l.
84	Kirjandusmuuseum. Tartu 1 kiri V. Ernitsale. Masinakirjas. 5. jaan. 1959. Tartu 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
85	[Kokk], Jaan 1 kiri V. Ernitsale. 5. juuli 1972 1 l.
86	Kossatkin, V. 1 kiri V. Ernitsale. 5. okt. 1972. Tartu 4 l.
87	Коведяева, Е. 1 письмо В. Эрниту. 22 янв. 1960 1 л.
88	Kreem, R. 1 kiri V. Ernitsale. 7. märts 1972. Toronto 2 l.
89	Kubo, Ol. 1 kiri V. Ernitsale. 8. jaan. 1968 1 l.
90	Eesti NSV Kultuuriministeerium 2 kirja V. Ernitsale. Masinakirjas. 3. märts 1962-6. veebr. 1965 2 l.
91	Лашас, В. 1 письмо В. Эрниту. 27 июля 1959. Каунас 1 л.
92	Латышева, В. 1 письмо В. Эрниту. 11 сент. 1967 2 л.
93	Lehiste, Ilse 1 kiri V. Ernitsale. 9. dets. 1965. Ohio 2 l.

Säiliku nr.	Kirje
94	Lesthal, R. 1 kiri V. Ernitsale. 20. veebr. 1958. Tallinn 1 l.
95	Лоя 1 письмо В. Эрниту. 27 янв. 1960 2 л.
96	Läll, Kati 2 kirja, 1 telegramm V. Ernitsale. I. d. 3 l.
97	Максютова, Н. 2 письма В. Эрниту. 5 янв. 1962. Уфа 2 л.
98	Madisson, Helmi 1 kiri V. Ernitsale. I. d. 1 l.
99	<i>Марий Коммуна</i> , ред. газеты 1 kiri V. Ernitsale. 5. märts 1958. Joškar-Ola 1 l. Mari k.
100	Матвеев, А. К. 2 письма В. Эрниту. 28 ноября 1961-11 сент. 1962. Свердловск, Ленинград 2 л.
101	Miller, ? 1 kiri V. Ernitsale. 1. okt. 1957. Tallinn 1 l.
102	Мурн[икова], Татьяна Филаретовна 1 письмо В. Эрниту. 22 сент. 1968. [Тарту] 1 л.

Säiliku nr.	Kirje
103	Mäelo, Helmi 1 paki kaaskiri V. Ernitsale. 11. nov. 1972. Bromma [Rootsi) 1 l.
104	Niinivaara, Eeva 1 kiri V. Ernitsale. 28. jaan. 1972. Helsingi 1 l.
105	<i>Noorte, Hääl</i> , ajalehe toimetus 9 kirja V. Ernitsale. 24. mai 1957-25. dets. 1964. Tallinn 9 l.
106	Nõmmik, I. 1 kiri V. Ernitsale. 23. mai 1962. Pärnu 1 l.
107	Närska 1 kiri V. Ernitsale. I. d. 1 l.
108	Olesk, Peeter 2 kirja V. Ernitsale. 20. dets. 1963-27. aug. 1968. Tartu, Nõmme 2 l.
109	Paljak, Joosep 4 kirja V. Ernitsale. 30. dets. 1958-29. märts 1964. Tallinn 5 l.
110	Padriks, Oskar 1 kiri V. Ernitsale. 29. nov. 1949. Valga 1 l.
111	Pett, Helmi 1 kiri V. Ernitsale. Masinakirjas. 23. nov. 1972. Stockholm 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
112	Proodel, Mall 1 kiri V. Ernitsale. 13. aug. 1958. Leterma 1 l.
113	Puurmanni Keskkooli kommunistlikud noored 1 kiri V. Ernitsale. 25. nov. 1961 1 l.
114	Päss, E[Imar] 1 kiri V. Ernitsale. 15. jaan. 1947. Tallinn 1 l.
115	Raadio ja Televisiooni Komitee 1 kiri V. Ernitsale. 13. sept. 1957. Tallinn 1 l.
116	<i>Rahva Hääl</i> , ajalehe toimetus 4 kirja V. Ernitsale. 4. nov. 1958-21. nov. 1968. Tallinn 4 l.
117	Ramul, K. ja O. 1 kiri V. Ernitsale. I. d. [Tartu] 1 l.
118	Ramul, Ludmila 1 kiri (luuletus) [V. Ernitsale.] I. d. Sednivi küla, Tšernigovski obl. 1 l. Ukraina k.
119	Rattur, M. 1 kiri V. Ernitsale. 3. mai 1966. Tartu 1 l.
120	Reeben, August 1 kiri V. Ernitsale. 26. aug. 1970. Tartu 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
121	Reimo, Ervin 1 kiri V. Ernitsale. 11. jaan. 1964. Tallinn 1 l.
122	Remmel, Helve 2 kirja V. Ernitsale. 23. juuni 1972-9. juuli 1972. Tallinn 2 l.
123	Eesti NSV Riiklik Kirjastus 3 kirja V. Ernitsale. Aug. 1958-3. aug. 1959 3 l.
124	Riitsalu, Rein 2 kirja V. Ernitsale. Masinakirjas. 28. aug. 1965-15. dets. 1965. Helsingi 2 l.
125	Roos, Jaan 1 kiri V. Ernitsale. 9. veebr. 1950. Tallinn 2 l.
126	Ряппо 1 письмо В. Эрнитсу. 23 янв. 1951. Киев 1 л.
127	Saar, ? 1 kiri V. Ernitsale. 12. juuli 1971. Nõva 1 l.
128	Siirak, Erna 1 kiri V. Ernitsale. 28. märts 1968. Tallinn 1 l.
129	Sirge, Rudolf 1 kiri V. Ernitsale. 31. juuli 1969. Tallinn 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
130	<i>Советская Эстония</i> , ред. 3 письмо В. Эрниту. 9 дек. 1963-30 дек. 1964. Таллинн 3 л.
131	Советский комитет славистов 2 письма В. Эрниту. 30 окт.-1 дек. 1959. Москва 2 л.
132	Zagrakalys, Juozas 2 kirja V. Ernitsale. 19. dets. 1959-3. märts 1960. Biržai 4 l. Eesti ja leedu k.
132a	[Zékány, I?] 1 kiri V. Ernitsale. 3. juuli 1977 1 l.
133	Tamm, Mihkel 1 kiri V. Ernitsale. I. d. 1 l.
134	Tartu Majavalitsus nr. 14 1 kiri V. Ernitsale. 10. märts 1956 1 l.
135	Чхаидзе, Михаил Павлович 1 письмо В. Эрниту. 6 сент. 1971. Тбилиси 1 л.
136	Veiderma, A. 1 kiri V. Ernitsale. I. d. Tallinn 1 l.
137	Viidas 1 kiri V. Ernitsale. I. d. Tartu 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
138	Vihma, Helgi 1 kiri V. Ernitsale. 6. apr. 1972. [Tallinn] 1 l.
139	Tuha, Maret 3 kirja V. Ernitsale. 13. mai 1967-19. mai 1967. Põlva 6 l.
140	Voolaine, P. 2 kirja V. Ernitsale. 26. apr.-25. mai 1967. [Tartu] 2 l.
141	<i>Вопросы языкознания</i> , ред. 2 письма В. Эрнитсу. 1 ноябрь-4 дек. 1967. Москва 2 л.
142	Väkram, Maia 10 kirja V. Ernitsale. 13. juuli 1956-4. juuni 1964; i. d. Nõmme, Tallinn, Kiiev 13 l.
143	Kirjad avamata allkirjadega ja lühisõnumid V. Ernitsale. 1. sept. 1956-3. mai 1977 18 l. Eesti ja vene k.
144	Õnnitlused V. Ernitsa 70. sünnipäevaks. 16. juuni 1961-20. det. 1961 61 l. + telegrammid
145	Voolaine, Paulopriit Villem Ernits. (Tema 70. sünnipäeval.) Pühendusluuletus. [18. juuli 1961] 6 l.
146	Õnnitlused V. Ernitsale 75. sünnipäevaks. 9. juuli 1966-16. juuli 1966 10 l. + telegrammid
147	Soonvald (Haoharu), J. <i>Edasi!</i> Pühenduslaul V. Ernitsa 75. sünnipäevaks. [18. juuli 1966] 2 l.

Säiliku nr.	Kirje
148	Õnnitlused V. Ernitsale 80. sünnipäevaks. 11. juuli 1971-16. juuli 1971 22 l.
149	Tartu Riikliku Ülikooli rektori käskkiri, Emakeele Seltsi aukiri, Etnograafiamuuseumi kodu-uurimisringi auaadress ja Etnograafiamuuseumi aukiri V. Ernitsale juubelitähtpäevadeks. 16. juuli 1971-16. juuli 1976 6 l.
150	Õnnitlused V. Ernitsale 1962., 1963., 1968. aastal. 17. juuni 1962-28. detsembril 1968 9 l. + telegrammid
151	Kutsed V. Ernitsale osavõtuks Emakeele Seltsi koosolekutest, teaduslikest konverentsidest ja kongressidest, juubelitest jt üritustest. 15. jaan. 1944-30. märts 1980 50 l. + 3 l. Eesti ja vene k. V. Ernitsa märkmetega.
152	V. Ernitsa kolleegide ja tuttavate aadresse. I. d. 29 l.

V V. Ernitsa märkmeid ja väljakirjutusi

- 152a Ernits, V.
Kirjapanekuid Peipsiäärsetelt aladelt eesti sõnade kasutamisest vene
keeles jm märkmeid eesti ja vene keele suhetest.
[1920.-1930. a-d]
604 l.
- 153 V. Ernitsa väljakirjutusi ja märkmeid eesti keele kohta.
[U. 1950-1975]
- 154 V. Ernitsa väljakirjutusi ja märkmeid soome-ugri keelte ja rahvaste kohta.
[U. 1950-1975]
- 155 V. Ernitsa märkmeid ja väljakirjutusi vene keele kohta.
[U. 1950-1970]
- 156 V. Ernitsa väljakirjutusi ja märkmeid slaavi keeltest.
I. d.

Säiliku nr.	Kirje
157	V. Ernitsa väljakirjutusi ja märkmeid leedu ja läti keele kohta. [U. 1950-1970]
158	V. Ernitsa märkmeid albaania, hollandi, portugali jt keeltest. I. d.
159	V. Ernitsa märkmeid araabia, pärsia, sanskriti, hindi, indoneesia, jaapani, hiina ja tiibeti keelte kohta. [U. 1950-1975]
160	V. Ernitsa käsikirjaline koopia J. Rosenbergi <i>Eesti-esperanto sõnastikust</i> , väljakirjutusi ja märkmeid esperanto keele alalt. [U. 1945-1960]
161	V. Ernitsa üldiseid märkmeid keeltest. [U. 1948-1970]
162	Ernits, V. Tervitused konverentsidel ja koosviibimistel NSVL rahvaste ja võõrkeeltes. Kontseptid. I. d.
163	V. Ernitsa väljakirjutusi ja märkmeid Tartu ülikooli kohta. [U. 1950-1980]
164	V. Ernitsa märkmeid ja kirjutisi Tartu ülikoolis kaitstud dissertatsioonide kohta. I. d.
165	V. Ernitsa märkmeid kirjandusest, rahvaluulest, raamatukogudest jm. I. d.
166	V. Ernitsa märkmeid ja väljakirjutusi kunstist, muusikast, teatrist ja kinost, raadiost. I. d.
167	V. Ernitsa märkmeid Eesti ajaloost, kultuuriloost, majandusest jm. I. d.
168	V. Ernitsa märkmeid Prantsuse, Saksa, Leedu, Poola, Vene jt maade ajaloost. I. d.
169	V. Ernitsa märkmeid ja väljakirjutusi maadest, rahvastest, nende kultuurist ja suhetest Eestiga. [U. 1950-1972]

Säiliku nr.	Kirje
170	V. Ernitsa märkmeid antropoloogiast, etnograafiast, sotsioloogiast. I. d.
171	V. Ernitsa märkmeid filosoofiast ja religioonist. I. d.
172	V. Ernitsa märkmeid ja väljakirjutusi koolidest ja pedagoogikast. I. d.
173	V. Ernitsa märkmeid meditsiinist, spordist jm I. d.
174	V. Ernitsa märkmeid matemaatikast. I. d.
175	V. Ernitsa märkmeid loodusteaduste alalt. I. d.
176	V. Ernitsa märkmeid ja väljakirjutusi põllumajanduse alalt. I. d.
177	V. Ernitsa märkmeid ja väljakirjutusi alkoholismist, karskusest ja kuritegevusest Eestis. I. d.
178	V. Ernitsa märkmeid konverentsidest, näitustest; aadresse jm. I. d. 4 märkmikku

VI Trükised, paljundused V. Ernitsa märkmetega

179	V. Ernitsa märkmetega trükised ja paljundused. 1954-1966 8 trükist, 26 l.
180	I. Galkini, S. Smirnovi, W. Steinitzi, S. Vahtre artiklid pühendusega V. Ernitsale. 1955-1959 4 trükist

VII Teiste isikute ja asutuste materjale

- 181 V. Ernitsa sugulaste jt isikute korrespondentsi, tõendeid, biograafiaid. 1949-1971. Rõngu, Tallinn, Tartu, Poznan, Vahi. 16 l.
- 182 Ernits, Samuel
Salmialbum S. Ernitsa jt lauludega. 1927-1929. Valga, Narva, Viidika 74 l.
L. 72-74 märkmed.
- 183 Kuno Klebelsberg, Zoltán Gombócz, Zoltán von Magyary. Biograafiaid. Masinakirjas.
[U. 1930]
6 l.
Saksa k.
L. 6: kaaskiri V. Ernitsale. Ungari k.
- 184 Bán, Aladár
[Ungari ja Eesti kultuurisuhetest.] Koostatud ettekandmiseks III Soome-ugri kongressil.
Masinakirjas.
[U. 1930]
7 l.
Ungari k.
- 185 P. Nurmekund'i märkmeid orientalistika kabineti tööst.
I. d.
5 l.
L. 1: kiri P. Nurmekund'ile.
- 185a Närvi- ja vaimuhaigemajja „Seevaldi“ vastuvõetud alkohoolikute arv 1904. a.-1928. a. Statistiline tabel.
Masinakirjas.
[1929]
1 l.
- 186 [Mälestusi Tartu reaalkoolist 1905.-1906. aastatest]. Katkend. Tartu reaalkooli õpilase kirjapanek.
I. d.
15 l.

Säiliku nr.	Kirje
186a	Kaplinski, J. Mõned Tammsaare juubeliga seotud mõtted. Sõnavõtt Kirjanike Liidu juhatuse koosolekul. Masinakirjas. 23. nov. 1977 5 l.
VIII Fotod	
187	Villem Ernitsa portreed 1. Rindportreed. 1911, 1970. a-d? 2. Kodutalus linu ropsimas. Enne 1920. a. 3. Üksinda kodus ja mitmesugustel koosolekutel. Peale 1945. a. 7 fotot
188	Villem Ernits mitmesugustel koosolekutel ja koos tuttavatega. 1920.-1970. a-d? 11 fotot
189	Villem Ernitsa 70. juubel kodutalus Pala Kruusamäel. 1961 5 fotot
190	Villem Ernitsa 75. juubel. Koosviibimine Tartu kodu-uurijatega dots. Madissoni juures. 1966 5 fotot
191	V. Ernitsa 80. juubel TRÜ aulas. 16. juuli 1971 19 fotot
192	V. Ernitsa 90. juubel TRÜ auditooriumis ja sellele järgnev koosviibimine. 16. juuli 1981 14 fotot
193	Villem Ernits Etnograafiamuuseumi kodu-uurimistoimkonna koosviibimisel ülikooli kohvikus, dots. Madissoni kodus jm. 1960. a-d 13 fotot
194	Kodu-uurijate piirkondlikud kokkutulekud ja ekskursioonid Tartus, Jõgeval, Põlvas jm. 1960.-70. a-d 15 fotot

Säiliku nr.	Kirje
195	Soome-ugri, fennougristika konverentsid, üliõpilased ekspeditsioonidel väljaspool Eestit, Eesti-Haginski küla juubelipidu Kalmõki ANSV-s, koosviibimine jm üritused, milles on osalenud ka V. Ernits. 1950.-70. a-d 35 fotot
196	Matusepildid: 1. Jakob Hermann'i matused. 1974. 2. Elmar Kaldi matused. 1969. 3. Tundmatu isiku matused. Maal, taluõues. 1930. a-d. 11 fotot
197	Kohavaated: 1. Kopenhaagen. Linnavaated. Trükipildid. 35 pilti. 2. Tartu, Jaunlatgale, Kuressaare ja Tallinna vaated. 1930.-1950. a-d. 4 pilti.
198	Anna Haava mälestuskivi avamine sünnikohas Palal. 1964 2 fotot
199	Tartu ülikooli segakoor aulas esinemas. 1947? 1 foto. Laulupeo rongkäik Soomes 20. saj alguses. 1 foto.
200	V. Ernitsa sugulaste, tuttavate ja teiste isikute portreed: 1. Aug. Miljan. 195... a. 2. Aleksander Kurvits. 195... a. 3. L. L. Zamenhof 4. Samuel Ernits. 1939. 5. Maironis. 1922. 6. Aleksandras Stulginskis [Stulginskis]. 1924. 6 fotot
201	Villem Ernitsa koolipildid: õpilasena ? koolis ja Aleksandri Gümnaasiumis Tartus, Aleksandri Gümnaasiumi vilistlasena ja Treffneri kooli õpetajana. U. 1900-1918 4 fotot
202	Eesti Üliõpilaste Seltsi grupipildid oma maja juures ja siseruumis. Enne 1918; 1920 ja 1920. a-te algus 3 fotot
203	Karskusliikumisega seotud fotod Eestist, Lätist ja Soomest. U. 1920.-1940. a-d 6 fotot
204	Eesti Asutava Kogu sotsialistid. Grupipilt. [U. 1920-1921] 1 foto

Säiliku nr.	Kirje
205	VIII Üldlaulupidu Tallinnas. 30. juuni-2. juuli 1923 1 foto
206	Määramata originaalfotod V. Ernitsa kogust. 5 fotot
207	Lotman, Grigori V. Ernitsa portreed. Joonistused. 28. juuli 1976 2 l.

IX Hiljem juurde tulnud materjalid

- 208 Karu, Elmar
Kolm vestlust Villem Ernitsaga.
Masinakirjas käsikirjal. täiendustega.
Pärast 1982
5 l.
- 209 1. V. Ernitsa 85. sünnipäeva tähistamine 18. 07. 1976.
2. V. Ernitsa mälestused noorusest, esivanematest jm.
2 magnetofonilinti
- 210 Emakeele Seltsi aukiri Villem Ernitsale
Tartu, 29. märts 1970
1 l.
Käsikirjaline tekst trükitud blanketil
- 211 Ernits, Villem
Nõva kooliaastad. (1901-1902). Mustandkäsikiri
I. d.
12 l.
Kirjutatud käsitsi
- 212 Ernits, Villem
„Üks Ennemuiste Luggu ühhe Warga peäle“. Käsikirja variandid
I. d.
78 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas

- 213 Ernits, Villem
F. R. Kreutzwalds „Kalevipoeg“. Referat. Mustandkäsikiri
[u. 1960]
41 l.
Kirjutatud käsitsi ja masinakirjas
Saksa ja vene keeles

Selles inventarinimistus on 213 (kakssada kolmteist) järjest nummerdatud säilikut + säilikud 4a, 9a, 9b, 12a, 21a, 69a, 132a, 152a, 185a, 186a.

Fondi korrastas ja nimistu koostas 1984. a. Tuuli Anvelt, täiendas T. Šahhovskaja 2014. a.